
Wstęp

Przewlekła choroba jest doświadczeniem wielopłaszczyznowym, dlatego analiza radzenia sobie z jej konsekwencjami również wymaga wieloaspektowości. Dla dotkniętej chorobą jednostki, oprócz stosowania się do zaleceń medycznych, istotne jest odpowiednie gospodarowanie wewnątrzpodmiotowymi zasobami w taki sposób, aby w dłuższej perspektywie czasu możliwe było jej optymalne funkcjonowanie. Pomoc psychologiczna w tym zakresie jest ważnym elementem interdyscyplinarnych oddziaływań. Jedną z jej form są interwencje psychologiczne. Wielu współczesnych badaczy wskazuje na zasadność weryfikacji skutków oddziaływań interwencji psychologicznych dla przebiegu radzenia sobie ze stresem oraz osiągnięcia dobrostanu.

Celem dwóch pierwszych przedstawionych w niniejszej pracy interwencji psychologicznych było oddziaływanie na poziom akceptacji choroby, poczucie własnej skuteczności, ocenę poznawczą sytuacji choroby i leczenia oraz doświadczane emocje. Interwencje te są osadzone w poznawczej teorii stresu psychologicznego, współczesnych badaniach dotyczących narracyjnego konstruowania rzeczywistości oraz podejściu ericksonowskim.

Inspiracją dla skonstruowania kolejnych zaprezentowanych w książce interwencji była współczesna teoria stresu psychologicznego oraz psychologia pozytywna, czyli nurt teoretyczno-empiryczny, w ramach którego analizowane są uwarunkowania dobrostanu psychicznego, szczęścia. Poddano analizie ewentualny wpływ interwencji na poziom akceptacji choroby, zadowolenie z życia, ocenę poznawczą sytuacji choroby i leczenia, doświadczane emocje oraz sposoby radzenia sobie ze stresem.

Uzasadniając podjęcie niniejszych badań, warto przytoczyć sformułowany przez Susan Folkman (2009) i Irenę Heszen (2013) postulat, aby wnioski z badań naukowych osadzonych w paradygmacie stresu psychologicznego w coraz większym stopniu przenoszone były na poziom praktycznych oddziaływań w stosunku do grup osób doświadczających stresu. Autorki zwracają również

uwagę, iż funkcjonowanie w stresie warto badać w konkretnych kontekstach sytuacyjnych, a wnioski i podsumowania do nich właśnie odnosić.

Niniejsze badania zostały odniesione do grupy pacjentów poddawanych dializoterapii, która jest procesem wieloletnim. Pacjenci znajdują się w związku z tym w sytuacji przewlekłego stresu, co potwierdza również wiele badań uwzględniających zmienne psychologiczne.